EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 18.6.2020
COM(2020) 240 final

2020/0118 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Portugalsku povoluje uplatňovat snížené sazby spotřební daně na některé alkoholické výrobky vyráběné v autonomních oblastech Madeira a Azory

{SWD(2020) 108 final}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Tento návrh se týká rozhodnutí Rady nahradit stávající rozhodnutí Rady č. 376/2014/EU ze dne 12. června 2014[1], přijaté na základě článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU). Tento článek umožňuje přijmout konkrétní opatření pro nejvzdálenější regiony EU, jelikož uznává, že neměnnost a spolupůsobení určitých faktorů závažným způsobem ohrožují rozvoj těchto regionů a ovlivňují jejich hospodářskou a sociální situaci. Tato opatření je možné přijmout za předpokladu, že nenaruší integritu a soudržnost právního řádu Unie, což zahrnuje také vnitřní trh a společné politiky. Stávající rozhodnutí opravňuje Portugalsko uplatňovat sazby spotřební daně snížené až o 75 % oproti základním portugalským sazbám, a to na rumy a likéry vyráběné a spotřebovávané na Madeiře a na likéry a pálenky vyráběné a spotřebovávané na Azorách. Platnost stávajícího rozhodnutí skončí dne 31. prosince 2020.

Cílem tohoto opatření je poskytnout výrobcům z nejvzdálenějších portugalských regionů kompenzaci za jejich znevýhodnění při hospodářské soutěži způsobené odlehlostí nejvzdálenějších portugalských regionů, jejich ostrovní povahou, malou velikostí, složitým povrchem a podnebím a hospodářskou závislostí na malém množství produktů, což vážným způsobem ohrožuje jejich rozvoj. V důsledku těchto charakteristik mají výrobci v nejvzdálenějších regionech vyšší výrobní náklady než jejich protějšky na pevnině.

Vzhledem ke končící platnosti rozhodnutí Evropská komise zadala externí studii, aby mohla posoudit nynější režim a potenciální dopady možných alternativ pro období po roce 2020, a to včetně alternativy, na níž je založen tento návrh.

Tento návrh obsahuje prodloužení výjimky do roku 2027 a její rozšíření tak, aby se vztahovala na prodej místně vyráběného rumu na Azorách se sníženou sazbou zachovanou na 75 % a aby zajišťovala 50% snížení sazby spotřební daně na prodej všech zahrnutých produktů na portugalské pevnině.

Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky

Ve sdělení o strategickém partnerství s nejvzdálenějšími regiony EU z roku 2017[2] se uvádí, že nejvzdálenější regiony se stále potýkají se závažnými problémy, přičemž mnoho z nich je neměnných. Sdělení představuje stanovisko Komise ohledně podpory těchto regionů v tom, aby stavěly na svém jedinečném bohatství a identifikovaly nová odvětví růstu, která umožní růst a tvorbu pracovních míst.

V této souvislosti je cílem tohoto návrhu podpořit nejvzdálenější portugalské regiony v tom, aby stavěly na svém jedinečném bohatství a umožnily tak místní růst a tvorbu pracovních míst v konkrétním odvětví, tj. odvětví alkoholu. Tento návrh doplňuje program speciálně zaměřený

[1] Rozhodnutí Rady č. 376/2014/EU ze dne 12. června 2014, kterým se Portugalsku povoluje uplatňovat snížené sazby spotřební daně na rum a likéry vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Madeira a na likéry a pálenky vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Azory.

[2] COM(2017) 623 final.

na odlehlost a ostrovní charakter (POSEI)[3], který se zaměřuje na podporu primárního sektoru a produkce surovin.

Soulad s ostatními politikami Unie

Návrh je v souladu se strategií jednotného trhu 2015[4], v níž Komise objasňuje, že zajistí hlubší a spravedlivější jednotný trh, který přinese prospěch všem zúčastněným stranám. Jedním z cílů navrhovaného opatření je omezit dodatečné náklady, jimž společnosti v nejvzdálenějších regionech čelí a které zamezují jejich plné účasti na jednotném trhu. Vzhledem k omezenému objemu dotčené výroby se nepředpokládá žádný negativní dopad na hladké fungování jednotného trhu.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

Právní základ

Právním základem je článek 349 SFEU. Uvedené ustanovení umožňuje Radě přijímat zvláštní ustanovení upravující použití Smluv na nejvzdálenější regiony EU.

Zásada subsidiarity

Pouze Rada může na základě článku 349 Smlouvy o fungování EU přijmout konkrétní opatření ve prospěch nejvzdálenějších regionů EU, aby bylo možno přizpůsobit použití smluv pro tyto regiony, včetně společných politik, z důvodu trvalého znevýhodnění ohrožujícího hospodářskou a sociální situaci nejvzdálenějších regionů. Stejně je tomu v případě povolení odchylek od článku 110 SFEU. Návrh rozhodnutí Rady je proto v souladu se zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Tento návrh je v souladu se zásadou proporcionality podle čl. 5 odst. 4 Smlouvy o Evropské unii. Navrhované změny nepřekračují rámec toho, co je nezbytné pro řešení příslušných problémů, a tedy pro zajištění řádného a účinného fungování vnitřního trhu, které je jedním z cílů Smluv.

Navrhované rozšíření snížených sazeb na pevninské Portugalsko by zejména zvýšilo konkurenceschopnost výrobců v nejvzdálenějších portugalských regionech, přičemž by mělo omezené nepříznivé účinky z hlediska ušlého příjmu a administrativní zátěže, a zajistilo by jim rovné podmínky s výrobci podobných produktů na portugalské pevnině.

Volba nástrojů

Navrhuje se rozhodnutí Rady, které nahradí rozhodnutí Rady č. 376/2014/EU.

---

[3] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013 ze dne 13. března 2013.

[4] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zlepšování jednotného trhu: více příležitostí pro lidi a podniky (COM(2015) 550 final), s. 4.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ EX POST, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Ex post hodnocení stávajících právních předpisů

Externí studie zjistila, že výrobci z nejvzdálenějších regionů nadále čelí vyšším výrobním nákladům než jejich protějšky na pevnině, což je v současnosti kompenzováno snížením spotřební daně. Kromě toho studie identifikovala následující dva faktory, které vyvstaly od přijetí stávajícího rozhodnutí.

Zaprvé externí studie uvádí, že na Azorách je nyní vyráběn rum, který však není zahrnut do nynějšího režimu. Tento režim nicméně zahrnuje rum vyráběný na Madeiře, což vede k nerovným podmínkám pro výrobce rumu ve dvou nejvzdálenějších regionech. Zadruhé studie uvádí, že kromě dodatečné výroby rumu na Azorách roste i výroba rumu na Madeiře a vzhledem k omezenému trhu v nejvzdálenějších oblastech nelze veškerý rum prodávat místně. Dodatečné náklady související s přístupem na pevninský portugalský trh představují pro tyto výrobce překážku a v důsledku toho je rum nákladně skladován.

Konzultace se zúčastněnými stranami

Jako součást externí studie byly na podporu analýzy stávajícího režimu získány odpovědi od příslušných útvarů Evropské komise, portugalských orgánů, výrobců ze dvou nejvzdálenějších regionů a portugalských distributorů, a to prostřednictvím dotazníků, rozhovorů a diskuzí. Přes zvláštní úsilí vynaložené externím dodavatelem studie se nepodařilo získat žádné odpovědi od pevninských výrobců ani občanské společnosti.

Posouzení dopadů

Tato iniciativa je připravena v podobě dvou po sobě jdoucích kroků: ex post hodnocení stávajícího režimu, po němž následuje hodnocení orientované do budoucna. Toto posouzení potenciálních dopadů pokračování stávajícího režimu a jeho případných změn bylo provedeno v analytickém dokumentu, který obsahuje přílohu s hodnocením. Tento dokument je založen na externí studii a na informacích poskytnutých členskými státy.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádný dopad na rozpočet Evropské unie, jelikož příjmy ze spotřební daně plně náleží členským státům.

5. OSTATNÍ PRVKY

Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv

Monitorování provádění a fungování odchylky bude úlohou portugalských orgánů a Komise, jako tomu bylo doposud.

Portugalsko bude požádáno, aby do 30. září 2025 předložilo monitorovací zprávu za období let 2019 až 2024. Tato monitorovací zpráva bude zahrnovat následující:

- informace o dodatečných nákladech souvisejících s výrobou,

- informace o narušení hospodářské soutěže a dopadech na trh,

- informace nezbytné pro hodnocení účinnosti, účelnosti a soudržnosti s dalšími politikami EU,

- informace o tom, zda jsou právní předpisy nadále relevantní a jaká je přidaná hodnota EU u nových právních předpisů.

Účelem podávání zpráv by mělo být také shromažďování informací od všech příslušných zúčastněných stran ohledně úrovně a vývoje jejich dodatečných výrobních nákladů, nákladů na dodržování předpisů a jakýchkoli případů narušení trhu.

S cílem zaručit, aby informace shromážděné portugalskými orgány obsahovaly veškeré údaje, které Komise potřebuje pro přijetí informovaného rozhodnutí ohledně platnosti a životaschopnosti schématu do budoucna, Komise vypracuje konkrétní pokyny týkající se požadovaných informací. Tyto pokyny budou v co největší možné míře stejné jako u jiných podobných schémat pro nejvzdálenější regiony EU a budou se řídit obdobnými právními předpisy.

To Komisi umožní posoudit, zda stále existují důvody opodstatňující odchylku, zda je daňová výhoda poskytnutá Portugalskem stále přiměřená a zda jsou v rámci systému daňových výjimek možná alternativní opatření, přičemž je třeba zohlednit jejich mezinárodní rozměr.

Vyžadovaná struktura monitorovací zprávy a údaje, které v ní mají být uvedeny, jsou k návrhu připojena v příloze 1.

Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu

Tato část se nepoužije, jelikož články nevyžadují vysvětlení.

2020/0118 (CNS)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se Portugalsku povoluje uplatňovat snížené sazby spotřební daně na některé alkoholické výrobky vyráběné v autonomních oblastech Madeira a Azory

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 349 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu[5],

v souladu se zvláštním legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rozhodnutí Rady č. 376/2014/EU[6] opravňuje Portugalsko, aby uplatňovalo sníženou sazbu spotřební daně v autonomní oblasti Madeira na rum a likéry vyráběné a spotřebovávané místně a v autonomní oblasti Azory na likéry a pálenky vyráběné a spotřebovávané místně, jež může být nižší než minimální sazba spotřební daně stanovená směrnicí Rady 92/84/EHS[7], avšak ne o více než 75 % nižší, než je základní sazba spotřební daně z alkoholu na vnitrostátní úrovni.

(2) V únoru 2019 portugalské orgány požádaly Komisi, aby předložila návrh rozhodnutí Rady, které by za stejných podmínek prodloužilo lhůtu povolení stanoveného v rozhodnutí č. 376/2014/EU a rozšířilo geografickou působnost na pevninské Portugalsko s omezenějším snížením, a to na období dalších sedmi let, od 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027.

(3) Výrobci v autonomních oblastech Azory a Madeira čelí potížím při získávání přístupu na trhy mimo tyto oblasti a jediným možným odbytištěm pro prodej některých alkoholických výrobků jsou místní trhy. Tito výrobci čelí dodatečným nákladům, protože suroviny zemědělského původu jsou kvůli malé velikosti, roztříštěnosti a

---

5 Úř. věst. C XXX, XXX, s. XXX.

6 Rozhodnutí Rady č. 376/2014/EU ze dne 12. června 2014, kterým se Portugalsku povoluje uplatňovat snížené sazby spotřební daně na rum a likéry vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Madeira a na likéry a pálenky vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Azory (Úř. věst. L 182, 21.6.2014, s. 1).

7 Směrnice Rady 92/84/EHS ze dne 19. října 1992 o sbližování sazeb spotřební daně z alkoholu a alkoholických nápojů (Úř. věst. L 316, 31.10.1992, s. 29).

nízké mechanizaci zemědělských podniků dražší než při běžných podmínkách produkce. Mimoto je výstup ze zpracování cukrové třtiny vzhledem k povrchu, podnebí, půdě a řemeslné produkci nižší než v ostatních nejvzdálenějších regionech. Kromě toho vznikají dodatečné náklady související s přepravou určitých surovin a obalových materiálů, které nejsou vyráběny místně, na ostrovy.

(4) V případě Azor je ostrovní povaha dvojí, jelikož se jedná o skupinu ostrovů rozkládající se na velké ploše. Dodatečné náklady dále zvyšuje doprava v těchto vzdálených regionech ostrovní povahy. Totéž platí pro určité nezbytné cesty a zásilky na pevninu. Dodatečné náklady jsou nezbytné rovněž pro skladování hotových výrobků, jelikož místní spotřeba neabsorbuje veškerý výstup, zejména co se týče výroby rumu. Malá velikost regionálního trhu zvyšuje jednotkové náklady, a to zejména kvůli nepříznivému poměru mezi fixními náklady a výstupem. Dotčení výrobci hradí rovněž dodatečné náklady, které nesou místní ekonomiky obecně, zejména vyšší náklady na práci a na energie.

(5) Výroba rumu se zvýšila v důsledku větší produkce cukrové třtiny. Ačkoli některý rum zraje nebo je používán jako základ pro likéry, neprodané množství rumu je nákladně skladováno, což dále zvyšuje dodatečné náklady výrobců. V důsledku dodatečných nákladů nejsou výrobci v autonomních oblastech Madeira a Azory schopni konkurovat výrobcům mimo tyto oblasti, jelikož cena konečného výrobku je vyšší a oni tak nemohou získat přístup na trhy. Tento problém by se vyřešil, pokud by byl přístup na portugalský pevninský trh zajištěn prostřednictvím snížených sazeb spotřební daně.

(6) Aby nedošlo k vážnému ohrožení rozvoje autonomních oblastí Madeira a Azory a aby se v těchto oblastech zachoval alkoholový průmysl a pracovní místa, která poskytuje, je třeba obnovit a rozšířit rozsah působnosti povolení stanoveného v rozhodnutí č. 376/2014/EU.

(7) Rozhodnutí č. 376/2014/EU se použije do 31. prosince 2020. Z důvodu jasnosti je třeba přijmout nové rozhodnutí povolující Portugalsku uplatňovat snížené sazby spotřební daně v autonomních oblastech Madeira a Azory.

(8) Jelikož daňové zvýhodnění dosahuje pouze úrovně, jež je nezbytná k vyrovnání dodatečných nákladů, a jelikož dotyčné objemy jsou malé a daňové zvýhodnění je omezeno na spotřebu v autonomních oblastech Madeira a Azory a v pevninském Portugalsku, opatření nenarušuje integritu a soudržnost právního řádu Unie.

(9) Aby mohla Komise posoudit, zda jsou nadále splněny podmínky opodstatňující povolení, mělo by Portugalsko Komisi do 30. září 2025 předložit monitorovací zprávu.

(10) Tímto rozhodnutím není dotčeno možné použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Odchylně od článku 110 Smlouvy o fungování EU se Portugalsku povoluje uplatňovat na rum a likéry vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Madeira a na rum, likéry

a pálenky vyráběné a spotřebovávané místně v autonomní oblasti Azory sazbu spotřební daně, která je nižší než plná sazba daně z alkoholu stanovená v článku 3 směrnice 92/84/EHS.

Článek 2

Odchylně od článku 110 Smlouvy o fungování EU se Portugalsku povoluje uplatňovat na rum a likéry vyráběné v autonomní oblasti Madeira a spotřebovávané v pevninském Portugalsku a na rum, likéry a pálenky vyráběné v autonomní oblasti Azory a spotřebovávané v pevninském Portugalsku sazbu spotřební daně, která je nižší než plná sazba daně z alkoholu stanovená v článku 3 směrnice 92/84/EHS.

Článek 3

Na Madeiře se povolení stanovené v článcích 1 a 2 omezuje na tyto výrobky:

a) do 24. května 2021 na rum vymezený v bodě 1 přílohy II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008[8] se zeměpisným označením „Rum da Madeira“ uvedeným v bodě 1 přílohy III uvedeného nařízení, a ode dne 25. května 2021 na rum vymezený v bodě 1 přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787[9] se zeměpisným označením „Rum da Madeira“;

b) do 24. května 2021 na likéry a „crème de“ vymezené v bodech 32 a 33 přílohy II nařízení (ES) č. 110/2008 vyráběné z regionálního ovoce nebo rostlin, a ode dne 25. května 2021 na likéry a „crème de“ vymezené v bodech 33 a 34 přílohy I nařízení (EU) 2019/787 vyráběné z regionálního ovoce nebo rostlin.

Na Azorách se povolení stanovené v článcích 1 a 2 omezuje na tyto výrobky:

a) do 24. května 2021 na rum vymezený v bodě 1 přílohy II nařízení (ES) č. 110/2008 vyráběný z místní cukrové třtiny, a ode dne 25. května 2021 na rum vymezený v bodě 1 přílohy I nařízení (EU) 2019/787 vyráběný z místní cukrové třtiny;

b) do 24. května 2021 na likéry a „crème de“ vymezené v bodech 32 a 33 přílohy II nařízení (ES) č. 110/2008 vyráběné z regionálního ovoce nebo surovin, a ode dne 25. května 2021 na likéry a „crème de“ vymezené v bodech 33 a 34 přílohy I nařízení (EU) 2019/787 vyráběné z regionálního ovoce nebo surovin;

c) do 24. května 2021 na pálenky vyráběné z vína nebo matoliny s vlastnostmi a jakostí stanovenými v bodech 4 a 6 přílohy II nařízení (ES) č. 110/2008, a ode dne

[8] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. L 39, 13.2.2008, s. 16).

[9] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/787 ze dne 17. dubna 2019 o definici, popisu, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a při označování jiných potravin, ochraně zeměpisných označení lihovin, používání lihu a destilátů zemědělského původu při výrobě alkoholických nápojů a o zrušení nařízení (ES) č. 110/2008 (Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 1).

25. května 2021 na pálenky vyráběné z vína nebo matoliny s vlastnostmi a jakostí stanovenými v bodech 4 a 6 přílohy I nařízení (EU) 2019/787.

Článek 4

Snížená sazba spotřební daně vztahující se na výrobky uvedené v článku 1 tohoto rozhodnutí může být nižší než minimální sazba spotřební daně z alkoholu stanovená ve směrnici 92/84/EHS, nesmí však být snížena o více než 75 % základní vnitrostátní sazby spotřební daně z alkoholu.

Článek 5

Snížená sazba spotřební daně vztahující se na výrobky uvedené v článku 2 tohoto rozhodnutí může být nižší než minimální sazba spotřební daně z alkoholu stanovená ve směrnici 92/84/EHS, nesmí však být snížena o více než 50 % základní vnitrostátní sazby spotřební daně z alkoholu.

Článek 6

Do 30. září 2025 předloží Portugalsko Komisi monitorovací zprávu, která jí umožní posoudit, zda jsou nadále splněny podmínky opodstatňující povolení stanovené v článcích 1 a 2. Monitorovací zpráva obsahuje informace požadované v příloze.

Článek 7

Toto rozhodnutí se použije ode dne 1. ledna 2021 do 31. prosince 2027.

Článek 8

Toto rozhodnutí je určeno Portugalské republice.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně